

Η σχέση αυτοδυναμίας και διαπραγμάτευσης

του Γιάννη Μηλιού

Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει εξηγήσει με πολύ καθαρό τρόπο ότι το χρέος αποτελεί ένα εργαλείο, έναν μοχλό εκβιασμού των λίγων ισχυρών της κοινωνίας απέναντι στους πολλούς για να περάσει η πολιτική λιτότητας που ευνοεί τα συμφέροντά τους. Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έχει μπει στη λογική που λέει ότι το ζήτημα του χρέους είναι ένα ζήτημα αντιπαράθεσης ανάμεσα στην Ελλάδα και τη Γερμανία, ούτε ένα ζήτημα «συνεννόησης» ανάμεσα στην Ελλάδα και τη Γερμανία όπως προτείνει ο κ. Σαμαράς, που υπαινίσσεται ότι πρέπει να παραμείνει στην εξουσία γιατί «οι Γερμανοί είναι φίλοι του».

Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει διακηρύξει από πολύ νωρίς ότι το πρόβλημα του ελληνικού δημόσιου χρέους είναι μόνο μια ασθενής πτυχή ενός μεγάλου ευρωπαϊκού προβλήματος και ότι για τη λύση αυτού του προβλήματος συγκρούονται δύο πολιτικά στρατόπεδα, που εκφράζουν διαφορετικά κοινωνικά συμφέροντα: των νεοφιλελεύθερων και της Αριστεράς. Όλα τα άλλα στρατόπεδα που εμφανίζονται θα αναγκαστούν την κρίσιμη ώρα να πάνε είτε από τη μία είτε από την άλλη πλευρά.

Ο ΣΥΡΙΖΑ αρνείται πεισματικά να συνδράμει στην υποτιθέμενη διαπραγμάτευση που κάνει ο κ. Σαμαράς με τους φίλους του, δεν πρόκειται να συμφωνήσει ότι τίθεται ζήτημα «εθνικής διαπραγμάτευσης» (όπως υπενθύμισε πρόσφατα σε συνέντευξή του ο Γ. Σταθάκης). Ο εχθρός των πληττόμενων κοινωνικών στρωμάτων δεν είναι μόνο το κεφάλαιο και οι ελίτ στο εξωτερικό, αλλά κυρίως στο εσωτερικό. Με το εσωτερικό μέτωπο η σύγκρουση θα είναι πιο δύσκολη αλλά και πιο σημαντική (όπως υπενθύμισε πρόσφατα σε συνέντευξή του ο Γ. Δραγασάκης). Για το λόγο αυτό ο ΣΥΡΙΖΑ δεν υιοθετεί μια ρητορική που λέει ότι ο κ. Σαμαράς πιέζεται από τους δανειστές και υποκύπτει, αλλά αντίθετα συστηματικά αποκαλύπτει ότι οι μνημονιακές κυβερνήσεις χρησιμοποιούν την τρόικα και το χρέος ως φόβητρο για να εφαρμόσουν πολιτικές που ευνοούν τα κοινωνικά συμφέροντα που εκπροσωπούν.

Από τη στάση του ΣΥΡΙΖΑ στο θέμα της διαπραγμάτευσης μπορεί κανείς να ανιχνεύσει μια πολιτική στρατηγική υπέρ της αναδιανομής του κοινωνικού πλούτου. Η αναδιανομή που επαγγέλλεται ο ΣΥΡΙΖΑ δεν είναι η δημιουργία μιας νέας ελίτ που θα αντικαταστήσει την παλιά, αλλά η αποδυνάμωση κάθε ελίτ. Πρόκειται για την αναδιανομή πλούτου και εξουσίας (μέσω της εμβάθυνσης της δημοκρατίας σε όλα τα επίπεδα) υπέρ των υποτελών τάξεων. Η αντίθεση των πολιτικών δυνάμεων που στήριζαν και στηρίζουν τα μνημόνια με αυτή τη στρατηγική αναδιανομής πλούτου και εξουσίας του ΣΥΡΙΖΑ είναι κάθετη.

Το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών επιβάλλει την επικαιροποίηση αυτής της πολιτικής στρατηγικής μας. Ο ΣΥΡΙΖΑ από δεύτερο κόμμα έγινε πρώτο, καίτοι τα ποσοστά του παρέμειναν σταθερά. Δύο τρόποι υπάρχουν να ερμηνεύσει κανείς αυτό το αποτέλεσμα και από την ερμηνεία προκύπτει και η στρατηγική για το μέλλον. Ο ένας είναι να θεωρηθεί αυτό το αποτέλεσμα το μέγιστο που μπορεί να πετύχει ο ΣΥΡΙΖΑ και να αναζητηθούν κυβερνητικές συμμαχίες, και ο άλλος να θεωρηθεί ως το εφιαλτήριο για την εκτίναξη στην αυτοδυναμία. Σ' αυτήν την περίπτωση το δίλημμα στην κοινωνία πρέπει να τεθεί όσο πιο ξεκάθαρα γίνεται. Δεν συνεργαζόμαστε με κανέναν, η επιλογή είναι: ΣΥΡΙΖΑ αυτοδύναμος ή ξανά εκλογές με το δίλημμα ακόμη πιο ισχυρό.

Για να επιλέξει το κόμμα ποια από τις δύο στρατηγικές θα ακολουθήσει πρέπει να ορίσει ποιο είναι το διακύβευμα. Κατά την άποψή μου το διακύβευμα είναι ο σκληρός πυρήνας της πολιτικής μας: η διαπραγμάτευση του χρέους. Το δίλημμα αυτοδυναμία ή συνεργασίες στην πραγματικότητα αποτελεί μια μετωνυμία του

διλήμματος: Διαπραγμάτευση για τη βιωσιμότητα του χρέους με δεδομένη την κατάργηση του μνημονίου ή σταθεροποίηση της σημερινής κατάστασης με μικρές περιθωριακές βελτιώσεις;

Η δεύτερη θέση είναι αυτή που εκφωνείται σε διάφορες αποχρώσεις από τις δυνάμεις που αυτοπαρουσιάζονται ως δυνάμει σύμμαχοι του ΣΥΡΙΖΑ. Η ΔΗΜΑΡ καθιστά σαφή τη θέση της ψηφίζοντας παρών για τον κ. Στουρνάρα, ανεξάρτητοι βουλευτές ψηφίζουν υπέρ της διαθεσιμότητας δημοσίων υπαλλήλων, το Ποτάμι επιτίθεται συνεχώς στη στρατηγική αναδιανομής του ΣΥΡΙΖΑ και είναι στην ίδια ευρωομάδα με το ΠΑΣΟΚ και το ΠΑΣΟΚ-Ελιά είναι η γκροτέσκ εκδοχή της Μαρίας Αντουανέτας. Είναι προφανές ότι συνεργασία με οποιαδήποτε από αυτές τις δυνάμεις σημαίνει μια άλλη διαπραγμάτευση από αυτήν για την οποία μας ψήφισαν οι πολίτες. Η εκφώνηση λόγου υπέρ *αυτών* των συνεργασιών είναι ένα σήμα στην κοινωνία το οποίο μόνο κακό μπορεί να μας κάνει. Είναι μεγάλη ανάγκη να επιμείνουμε στη στρατηγική της πολιτικής αυτοδυναμίας για να πετύχουμε το μεγάλο στόχο μας, που δεν είναι άλλος από την ανατροπή υπέρ των κοινωνικά αδύναμων.